

Vec C-155/09

Európska komisia

proti

Helénskej republike

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – články 12 ES, 18 ES, 39 ES a 43 ES – články 4, 28 a 31 Dohody o Európskom hospodárskom priestore – Daňová právna úprava – Podmienky oslobodenia od dane z prevodu a prechodu nehnuteľností v prípade prvej kúpy nehnuteľností – Oslobodenie vyhradené výlučne vnútroštátnym rezidentom, ako aj osobám gréckeho pôvodu, ktoré ku dňu kúpy nemajú pobyt na vnútroštátnom území“

Abstrakt rozsudku

1. *Občianstvo Európskej únie – Právo na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov – Daň z prevodu a prechodu nehnuteľností*

(články 18 ES, 39 ES a 43 ES; Dohoda o EHP, články 28 a 31)

2. *Občianstvo Európskej únie – Rovnosť zaobchádzania – Diskriminácia založená na štátnej príslušnosti – Zákaz – Vnútroštátna daň z prevodu a prechodu nehnuteľností*

(články 12 ES, 18 ES, 39 ES a 43 ES; Dohoda o EHP, články 4, 28 a 31)

1. členský štát, ktorý oslobodí od dane z prevodu a prechodu nehnuteľností len rezidentov s trvalým pobytom na vnútroštátnom území, pričom nerezidenti, ktorí majú záujem usadiť sa v budúcnosti na tomto území, nie sú od tejto dane oslobodení, si nespôžadia povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 18 ES, 39 ES a 43 ES, ako aj z článkov 28 a 31 Dohody o Európskom hospodárskom priestore.

Pravidlá rovnosti zaobchádzania totiž zakazujú nielen zjavnú diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, ale aj akúkoľvek skrytú formu diskriminácie, ktorá v dôsledku uplatnenia iných kritérií rozlišovania v skutočnosti vedie k rovnakému výsledku. To je však prípad opatrenia, ktoré stanovuje diskrimináciu založenú na kritériu bydliska alebo pobytu, pretože môže pôsobiť hlavne na úkor príslušníkov iných členských štátov, keďže osoby, ktoré nemajú bydlisko na vnútroštátnom území, rovnako ako nerezidenti pochádzajú väčšinou zo zahraničia. Podmienka trvalého pobytu nemôže odôvodniť ciele spočívajúce v zjednodušení kúpy prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie, v zabránení špekuláciám s nehnuteľnosťami a v podpore rodín so strednými alebo nízkymi príjmami a nie je nevyhnutná na obmedzenie daňových podvodov a zabránenie zneužitiam spočívajúcim v obchádzaní cieľa oslobodenia od dane.

(pozri body 45, 46, 59, 63, bod 1 výroku)

2. členský štát, ktorý pri nadobudnutí prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie na území tohto štátu, oslobodí od tejto dane za určitých podmienok výlučne svojich štátnych príslušníkov alebo osoby s pôvodom v tomto štáte si nespôžadia povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 12 ES, 39 ES a 43 ES, ako aj z článkov 4, 28 a 31 Dohody o EHP.

Toto rozdielne zaobchádzanie medzi štátnymi príslušníkmi a príslušníkmi iných členských štátov,

ktorí majú v úmysle usadiť sa v dotknutom členskom štáte, založené výslovne a výlučne na štátnej príslušnosti preto predstavuje priamu diskrimináciu zakázanú uvedenými ustanoveniami. Ciele sledujúce na jednej strane zjednodušenie nadobúdania nehnuteľností určených na bývanie emigrantmi pochádzajúcimi z tohto štátu a osobami s pôvodom v tomto štáte, ako aj podnietenie ich návratu, keďže tento členský štát utrpel značné zníženie počtu obyvateľov z dôvodu masívnej emigrácie do zahraničia, a na druhej strane zachovanie väzieb medzi uvedenými emigrantmi a ich štátom pôvodu nemôžu preukázať existenciu objektívnych okolností, nezávislých od štátnej príslušnosti dotknutých osôb, ktoré by odôvodňovali takú diskrimináciu, ako vyplýva z uvedeného oslobodenia, keďže ich základom je samotná štátna príslušnosť dotknutých osôb.

(pozri body 69 – 71, 75, bod 1 výroku)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 20. januára 2011 (*)

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – články 12 ES, 18 ES, 39 ES a 43 ES – články 4, 28 a 31 Dohody o Európskom hospodárskom priestore – Daňová právna úprava – Podmienky oslobodenia od dane z prevodu a prechodu nehnuteľností v prípade prvej kúpy nehnuteľnosti – Oslobodenie vyhradené výlučne vnútroštátnym rezidentom, ako aj osobám gréckeho pôvodu, ktoré ku dňu kúpy nemajú pobyt na vnútroštátnom území“

Vo veci C-155/09,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 4. mája 2009,

Európska komisia, v zastúpení: R. Lyal a D. Triantafyllou, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Helénskej republike, v zastúpení: P. Mylonopoulos a V. Karra, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia J. J. Kasel, E. Levits, M. Safjan a M. Berger (spravodajkyňa),

generálny advokát: J. Mazák,

tajomník: R. Šereš, referentka,

so zreteňom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 20. mája 2010,

so zreteňom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Komisia Európskych spoločností vo svojej žalobe navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Helénska republika tým, že:

- oslobodila od dane z prevodu a prechodu nehnuteľností (čalej len „daň“) výlučne rezidentov s trvalým pobytom v Grécku, nie však nerezidentov, ktorí zamýšľajú usadiť sa v budúcnosti v tomto štáte, a tým, že
- za určitých podmienok oslobodila od tejto dane výlučne gréckych štátnych príslušníkov pri nadobudnutí prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie v Grécku, čím zaviedla výslovnú diskrimináciu v neprospech zahraničných rezidentov, ktorí nie sú gréckymi štátnymi príslušníkmi, a teda

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 18 ES, 39 ES a 43 ES, vykladaných v duchu článku 12 ES, ako aj z článkov 4, 28 a 31 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3, čalej len „Dohoda o EHP“), v tom zmysle, že tento členský štát bráni výkonu základných slobôd, ktoré vyplývajú z týchto ustanovení.

Právny rámec

Právo Únie

2 Článok 12 ods. 1 ES stanovuje:

„V rámci pôsobnosti tejto zmluvy a bez toho, aby boli dotknuté jej osobitné ustanovenia, akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti je zakázaná.“

3 Článok 18 ods. 1 ES stanovuje:

„Každý občan Únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v tejto zmluve a v opatreniach prijatých na ich vykonanie.“

4 Článok 39 ods. 1 až 3 ES znie:

„1. Zabezpečí sa voľný pohyb pracovníkov v rámci Spoločenstva.

2. Voľný pohyb pracovníkov zahŕňa zrušenie akejkoľvek diskriminácie pracovníkov členských štátov na základe štátnej príslušnosti, pokiaľ ide o zamestnanie, odmenu za prácu a ostatné pracovné podmienky.

3. S výnimkou obmedzení odôvodnených verejným poriadkom, verejnou bezpečnosťou a ochranou verejného zdravia majú pracovníci právo:

a) uchádzať sa o skutočne ponúkané pracovné miesta;

- b) voľne sa za týmto účelom pohybovať na území členských štátov;
- c) na pobyt v niektorom z členských štátov na účel zamestnania v súlade s ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych aktov, ktorými sa upravuje zamestnávanie vlastných štátnych príslušníkov tohto štátu;
- d) po ukončení zamestnania zostať na území členského štátu za podmienok ustanovených vo vykonávacích nariadeniach, ktoré stanoví Komisia.“

5 V zmysle článku 43 ES:

„V rámci nasledujúcich ustanovení sa zakazujú obmedzenia slobody usadiť sa štátnych príslušníkov jedného členského štátu na území iného členského štátu. Zakazujú sa aj obmedzenia, ktoré sa týkajú zakladania obchodných zastúpení, organizačných zložiek a dcérskych spoločností štátnymi príslušníkmi jedného členského štátu na území iného členského štátu.

Sloboda usadiť sa zahŕňa aj právo zaťať vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť, založiť a viesť podniky, najmä spoločnosti v zmysle druhého pododseku článku 48, za podmienok stanovených pre vlastných štátnych príslušníkov právom štátu, v ktorom dochádza k usadeniu sa, pokiaľ ustanovenia kapitoly o pohybe kapitálu nestanovujú inak.“

6 Ustanovenia uvedené v bodoch 2 až 5 tohto rozsudku s výnimkou článku 18 ES sú zhodné s ustanoveniami uvedenými v článkoch 4, 28 a 31 Dohody o EHP.

Vnútroštátna právna úprava

7 Článok 1 ods. 1 zákona 1078/1980 stanovuje:

„Zmluvy o kúpe nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva manželom sú oslobodené od dane z prevodu a prechodu nehnuteľností v prípade, že kupujúci alebo manžel, alebo maloleté deti nemajú výlučné vlastníctvo alebo vecné bremeno sponujúce v práve užívania alebo bývania v inom dome alebo byte postačujúcom pre potreby bývania jeho rodiny alebo vlastnícke právo k stavebnému pozemku alebo časti stavebného pozemku zodpovedajúcej ploche budovy postačujúcej pre ich potreby bývania, ktoré sa nachádzajú v meste alebo obci majúcich viac než tisíc (3 000) obyvateľov.“

8 Článok 1 ods. 3 tohto zákona znie:

„Ustanovenia tohto článku sa neuplatňujú na zmluvy o odplatnom prevode nehnuteľností v prípade, že kupujúci nemá trvalý pobyt v Grécku.

Ako výnimka sa oslobodenie prizná v prípade kúpy domu, bytu alebo pozemku Grékmi alebo osobami gréckeho pôvodu, ktoré pracovali v zahraničí počas najmenej šiestich (6) rokov a sú zapísané v štátnom obecnom registri, a to aj vtedy, ak nemajú trvalý pobyt v Grécku v okamihu kúpy.“

9 Článok 1 ods. 7 uvedeného zákona stanovuje, že oslobodenie sa priznáva pod podmienkou, že nehnuteľnosť zostane vo vlastníctve kupujúceho počas najmenej piatich rokov.

10 Na základe splnomocnenia udeleného článkom 1 ods. 12 zákona 1078/1980 stanovilo ministerské rozhodnutie zo 7. apríla 2005 minimálne neprerušené obdobie pobytu osôb majúcich záujem na uplatnení oslobodenia od dane v Grécku na jeden rok.

Konanie pred podaním žaloby

11 Dňa 6. decembra 2007 Komisia zaslala Helénskej republike upomienku, v ktorej tvrdila, že Helénska republika si tým, že oslobodila od dane jednak výlučne rezidentov s trvalým pobytom v Grécku, nie však nerezidentov, ktorí majú záujem sa v tomto štáte usadiť v budúcnosti, a jednak, za určitých podmienok, výlučne gréckych štátnych príslušníkov pri nadobúdaní prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie v Grécku, a tým, že takýmto zavedením výslovnej diskriminácie v neprospech zahraničných rezidentov, ktorí nie sú gréckymi štátnymi príslušníkmi, porušila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 12 ES, 18 ES, 39 ES a 43 ES, ako aj z článkov 4, 28 a 31 Dohody o EHP.

12 Dňa 13. februára 2008 Helénska republika odpovedala na uvedený list tak, že odmietla všetky výhrady Komisie.

13 Komisia, ktorú táto odpoveď nepresvedčila, zaslala 23. septembra 2008 Helénskej republike odôvodnené stanovisko a vyzvala ju, aby splnila svoje povinnosti v lehote dvoch mesiacov od prijatia tohto stanoviska. Tento grécky štát odpovedal na toto stanovisko 21. novembra 2008, pričom opätovne použil argumentáciu svojej odpovede na písomnú upomienku.

14 Keďže Komisia sa domnievala, že vysvetlenia podané Helénskou republikou nie sú presvedčivé, rozhodla sa podať túto žalobu.

O žalobe

O prvej výhrade založenej na obmedzení určitých základných slobôd

Argumentácia účastníkov konania

15 Komisia s odkazom najmä na rozsudok z 13. júla 1993, Commerzbank (C-330/91, Zb. s. I-4017), v prvom rade tvrdí, že hoci kritérium trvalého pobytu stanovené v článku 1 ods. 3 prvom pododseku zákona 1078/1980 nevyhnutne neznamená, že ide o diskriminačné zaobchádzanie vo vzťahu k príslušníkom Únie, keďže sa uplatňuje nezávisle od štátnej príslušnosti dotknutých osôb, pravdou tiež ostáva, že rezidentmi s trvalým pobytom v Grécku sú vo veľkej väčšine grécki štátni príslušníci, čo by mohlo umožniť preukázať diskriminačnú povahu dotknutého ustanovenia.

16 Komisia v tomto ohľade tvrdí, že uvedené ustanovenie vylučuje z výhody daňového oslobodenia nerezidentov, ktorí kupujú v Grécku prvú nehnuteľnosť na účely bývania s cieľom svojho budúceho usadenia sa v tomto štáte. Toto rozdielne zaobchádzanie spôsobuje diskriminačné zaobchádzanie medzi súčasnými a budúcimi rezidentmi.

17 V druhom rade s odkazom najmä na rozsudky z 15. septembra 2005, Komisia/Dánsko (C-464/02, Zb. s. I-7929), ako aj z 13. novembra 2003, Schilling a Fleck-Schilling (C-209/01, Zb. s. I-13389), Komisia pripomína, že všeobecné znenie článku 18 ES zakladajúceho právo každého občana Európskej únie voľne sa pohybovať a slobodne sa usadiť na území členských štátov je konkretizované v článkoch 39 ES a 43 ES. Podľa nej je na základe ustálenej judikatúry Súdneho dvora cieľom ustanovení Zmluvy upravujúcich voľný pohyb osôb uchať štátnym príslušníkom Spoločenstva vykonávanie zárobkovej činnosti akejkoľvek povahy, pričom tieto ustanovenia bránia prijatiu opatrení, ktoré by mohli znevýhodňovať osoby, ktoré by chceli vykonávať hospodársku činnosť na území iného členského štátu. Ustanovenia, ktoré štátnemu príslušníkovi

Helénskeho štátu brániť alebo ho odrádzajú opustiť štát pôvodu a tak využiť svoje právo voľného pohybu, predstavujú obmedzenia tejto slobody aj vtedy, ak sa uplatňujú nezávisle od štátnej príslušnosti dotknutých pracovníkov. Na základe tejto judikatúry Komisia tvrdí, že je zjavné, že dotknutá grécka práva úprava je v rozpore s článkami 18 ES, 39 ES a 43 ES, keďže robí situáciu osôb, ktoré ešte nemajú trvalý pobyt v tomto Helénskom štáte, ale chcú sa v ňom trvale usadiť, menej priaznivou, než je situácia rezidentov s trvalým pobytom, ktorým je daňová výhoda priznaná.

18 V tomto ohľade Komisia spresňuje, že o porušenie článkov 39 ES a 43 ES ide v prípade hospodársky činných osôb. Článok 18 ES sa naopak uplatňuje priamo na osoby, ktoré nie sú hospodársky činné alebo nemajú väzby s Gréckom, čo sa v prejednávanej veci týka predovšetkým dôchodcov.

19 Na základe toho istého odôvodnenia sa Komisia domnieva, že článok 1 ods. 1 a 3 prvý pododsek zákona 1078/1980 je v rozpore s článkami 28 a 31 Dohody o EHP.

20 Pokiaľ ide o odôvodnenie obmedzenia zavedeného uvedenými ustanoveniami, Komisia tvrdí, že ho nemožno odôvodniť žiadnymi dôvodmi všeobecného záujmu, na ktoré sa odvoláva Helénska republika, a že v každom prípade je v rozpore so zásadou proporcionality.

21 V súvislosti s cieľom uľahčiť nadobúdanie nehnuteľností určených na bývanie rezidentmi a zabrániť špekuláciám s nehnuteľnosťami v tomto kontexte Komisia po prvé tvrdí, že tento cieľ by mohol byť sledovaný tiež vo vzťahu k osobám, ktoré kupujú prvú nehnuteľnosť na účely bývania s cieľom usadiť sa neskôr v Grécku. Po druhé Komisia tvrdí, že zákon 1078/1980 nestanovuje kupujúcemu povinnosť používať kúpenú nehnuteľnosť ako miesto trvalého pobytu, ani mu nezakazuje ju prenajímať, či predať. Vzhľadom na neexistenciu takejto povinnosti takýto cieľ nemožno dosiahnuť a Helénska republika sa ho nemôže úspešne dovoliavať.

22 Komisia ďalej tvrdí, že existujú menej obmedzujúce kontrolné mechanizmy pre dosiahnutie uvedených cieľov, ako napríklad zápis osôb, ktoré sa usadzujú v Grécku, do registra príslušného gréckeho orgánu, zápis týchto osôb do daňového registra, overenie ich daňových priznaní a priznanie zvýhodneného daňového zaobchádzania, pokiaľ budú splnené určité podmienky. Takýto kontrolný systém by navyše mohol byť doplnený „testnými vyhláseniami“. V dôsledku toho odmietnutie priznať takéto daňové oslobodenie osobám, ktoré ešte nemajú trvalé bydlisko v Grécku, ale kupujú nehnuteľnosť v tomto Helénskom štáte s cieľom usadiť sa v ňom, ide značne nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa a spočívajúceho v zabránení špekuláciám s nehnuteľnosťami v Grécku.

23 Komisia namieta, že pri absencii akýchkoľvek daňových informácií o kupujúcom, je nemožné zistiť prípadnú existenciu iných nehnuteľností v Grécku, ktoré by mu patrili, takže napadnuté vnútroštátne ustanovenie sa nemôže považovať za ustanovenie majúce za cieľ zabrániť obchádzaniu zákona. V tomto ohľade tvrdí, že pokiaľ ide o osoby, ktoré sa prichádzajú usadiť do Grécka, zistiť či už vlastní, alebo nevlastní nehnuteľnosť v Grécku, nie je v súvislosti s nimi o nič ťažšie než v súvislosti s osobami, ktoré už majú pobyt na území tohto štátu. Keďže daňové priznanie nemožno považovať za veľmi spoľahlivý prostriedok, nič nebráni tomu, aby sa grécke orgány pýtali kupujúcich, či už sú vlastníkami nehnuteľnosti v Grécku. Komisia v tomto ohľade odkazuje na možnosť zápisu do príslušných registrov, akým je nedávno vytvorený kataster, alebo na možnosť zaviesť stále kontroly umožňujúce zabrániť zneužitiam.

24 Nakoniec Komisia tiež spochybňuje tvrdenie uvedené Helénskou republikou, podľa ktorého právo Únie nezrušuje právo vnútroštátneho zákonodarcu podmieniť určitým kritériám priznanie daňových úľav a zvýhodnení. V tomto ohľade tvrdí, že zmluva nezakazuje len priame diskriminačné zaobchádzanie, ale aj vo všeobecnosti obmedzenia základných slobôd v oblasti

priameho zdaťovania. ?lánok 1 ods. 3 prvý pododsek zákona 1078/1980 predstavuje nesporne obmedzenie vo?ného pohybu osôb, ke?že toto ustanovenie odrádza osoby žijúce v iných ?lenských štátoch, ktoré sú vä?šinou štátnymi príslušníkmi týchto iných štátov a nie gréckymi štátnymi príslušníkmi, od usadenia sa v Grécku.

25 Helénska republika namieta proti údajnému nesplneniu povinnosti ako celku, pri?om najskôr tvrdí, že hoci je pravdou, že ?lánok 12 ES, ako aj ?lánok 39 ES výslovne zakazujú akúko?vek diskrimináciu založenú na štátnej príslušnosti, zo všetkých ustanovení prijatých po?as rôznych zásahov vnútroštátneho zákonodarcu, ako aj z vylú?enia požiadavky gréckej štátnej príslušnosti v podmienkach priznania dotknutého da?ového oslobodenia vyplýva, že jeho nemenným úmyslom bolo vždy priznávať toto oslobodenie nie len gréckym štátnym príslušníkom, ale všeobecne všetkým fyzickým osobám, ktoré majú trvalý pobyt v Grécku, nezávisle od svojej štátnej príslušnosti.

26 V tomto oh?ade Helénska republika zdôraz?uje, že obežník vydaný v roku 1992 v nadväznosti na stanovisko Štátnej rady s cie?om pomôc? správny orgánom správne uplat?ova? zákon 1078/1980 spres?uje, že napadnuté ustanovenia tohto zákona sa uplat?ujú tiež na štátnych príslušníkov ostatných ?lenských štátov za rovnakých podmienok, ako je to v prípade vlastných štátnych príslušníkov. Navyše na základe ministerského rozhodnutia z 21. júna 2004 sa stanovuje, že na ú?ely získania výhody uvedeného oslobodenia môžu byť trvalé bydlisko a profesijná ?innos? príslušníkov Únie preukázané predložením da?ových priznaní, potvrdení orgánov sociálneho zabezpe?enia, pracovných zmlúv, dokumentov týkajúcich sa za?atia výkonu hospodárskej ?innosti, zmlúv o nájme bytov, at?.

27 ?alej, pokia? ide o všeobecnú zásadu rovnosti zaobchádzania medzi príslušníkmi Únie využívajúcimi svoje právo vo?ného pohybu a štátnymi príslušníkmi nachádzajúcimi sa v porovnateľnej situácii, ako to vyplýva z ?lánkov 12 ES a 18 ES, Helénska republika má pochybnosti, pokia? ide o otázku, či obmedzenia stanovené v oblasti da?ového oslobodenia štátnym príslušníkom Únie musia byť porovnateľné s obmedzeniami týkajúcimi sa vlastných štátnych príslušníkov. Pod?a tohto ?lenského štátu totiž právo Únie nijako nevyžaduje, aby na ú?ely splnenia povinnosti úplnej integrácie štátnych príslušníkov Únie v hostiteľskom ?lenskom štáte boli títo príslušníci Únie oslobodení od dane za rovnakých podmienok ako vlastní štátni príslušníci. Helénska republika spres?uje, že na ú?ely získania výhody oslobodenia od dane pri kúpe prvej nehnute?nosti na ú?ely bývania musia jej štátni príslušníci preukáza?, že viaceré podmienky sú splnené, a poda? da?ové priznania. Ak by sa uplatnilo odôvodnenie Komisie, viedlo by to k tomu, že štátni príslušníci iných ?lenských štátov než Helénskej republiky by boli rovnako zvýhodnení ako jej vlastní štátni príslušníci len na základe jednoduchého vyhlásenia, ?o by nebolo správne.

28 Nakoniec, pokia? ide o odôvodnenie ?lánku 1 ods. 3 prvého pododseku zákona 1078/1980, Helénska republika spres?uje, že sa uplat?uje výlu?ne na kúpu prvej nehnute?nosti ur?enej na bývanie, ?iže na veľmi obmedzenú kategóriu prevodov nehnute?ností, ktoré sp??ajú potrebu všeobecného záujmu.

29 Navyše pod?a tohto ?lenského štátu uvedené ustanovenie je odôvodnené skuto?nos?ou, že slúži na zjednodušenie nadobúdania bytov jednotlivcami, a preto na podporu rodín. Patrí do všeobecnejšieho rámca štátnej sociálnej politiky, ktorého prejavom je starostlivos? vo vz?ahu k stredným a nižším vrstvám, ktorým sa poskytuje pomoc pri bývaní v podobe da?ovej výhody sociálnej povahy.

30 Navyše ministerské rozhodnutie zo 7. apríla 2005 stanovilo minimálne neprerušené obdobie pobytu osôb majúcich záujem o uplatnenie oslobodenia na jeden rok. Táto podmienka je primeraná, prispôsobená a nevyhnutná, ke?že ide o primeranú d?žku trvania umož?ujúcu

štátnemu príslušníkovi Únie spoznať krajinu, zvyknúť si na ňu, ako aj na spôsob života v nej a urobiť si prieskum trhu na účely kúpy nehnuteľnosti. Táto podmienka je zárukou toho, že kupujúci nadobudne prvú nehnuteľnosť na účely bývania s cieľom užívať ju a nesnaží sa kupovať nehnuteľnosti s cieľom dosiahnutia zisku alebo s iným cieľom. Keže neexistujú istejšie kritériá, uvedené minimálne obdobie pobytu by sa malo považovať za vhodné na účely obmedzenia daňových podvodov a predchádzania zneužitiam. Navyše nie je dostatočne dlhé, aby spôsobilo ťažkosti osobám, ktoré zamýšľajú pobývať v Grécku, alebo aby ich odradila od pokračovania v ich projektoch týkajúcich sa budúceho usadenia sa na gréckom území.

31 V tomto ohľade Helénska republika odmieta závery, ktoré Komisia vyvodzuje zo skutočností, že sa kupujúcemu neukladá žiadna povinnosť používať kúpenú nehnuteľnosť ako miesto trvalého pobytu, ani zákaz ju prenajať alebo ďalej predávať. Pokiaľ ide o ďalší predaj, tento grécky štát tvrdí, že toto tvrdenie Komisie je nesprávne, keďže článok 1 ods. 7 zákona 1078/1980 stanovuje, že oslobodenie sa poskytne pod podmienkou, že nehnuteľnosť ostane vo vlastníctve kupujúceho počas najmenej piatich rokov. Vnútroštátny zákonodarcu, ktorý zaujal realistický prístup, nestanovil prísne kritériá týkajúce sa používania prvej nehnuteľnosti určennej na bývanie vzhľadom na skutočnosť, že tak centrum hospodárskych záujmov, ako aj rodinná situácia kupujúceho sa môžu zmeniť.

32 Helénska republika sa tiež domnieva, že návrhy Komisie týkajúce sa menej obmedzujúcich mechanizmov umožňujúcich dosiahnuť ciele zákona 1078/1980, konkrétne povinnosť zápisu do obecného alebo daňového registra, alebo povinnosť podať daňové priznanie, sú neúčinné. V tomto ohľade pripomína, že príslušníci Únie, ktorí sa usádzajú v Grécku, nie sú povinní zapísať sa na radnici ani získať daňové identifikačné číslo alebo urobiť daňové priznania hneď ako získajú nehnuteľnosti. Navyše predaj nehnuteľností ešte nebol integrovaný do katastrálneho informačného systému, ktorého zavedenie do praxe je ešte v zárodočnom štádiu.

33 Helénska republika tvrdí, že zrušenie kritéria trvalého pobytu by podstatne sťažilo kontrolu dodržania podmienok požadovaných na získanie výhody daňového oslobodenia a malo by prípadne za následok, že relevantné ustanovenia by sa obchádzali, lebo v prípade neexistencie daňových údajov o kupujúcom by bolo nemožné overiť, či vlastní, alebo nevlastní iné nehnuteľnosti v Grécku.

34 Rovnako Helénska republika vyvracia ako neprimeraný návrh Komisie spočívajúci v tom, aby sa požadovalo jednoduché vyhlásenie kupujúceho na účely zistenia, či už je vlastníkom nehnuteľnosti v Grécku, keďže takéto vyhlásenie neposkytuje daňovému orgánu žiadnu záruku.

35 Nakoniec Helénska republika tvrdí, že hoci ustanovenia práva Únie ukladajú v rámci zrušenia diskriminácií na základe štátnej príslušnosti obmedzenie výkonu právomoci gréckych štátov v daňovej oblasti, tieto ustanovenia však nerušia právomoc vnútroštátneho zákonodarcu stanoviť konkrétne kritériá poskytnutia daňových výhod, najmä keď sa daňové oslobodenia vytvárajú na základe sociálnych kritérií. S odkazom na rozsudky Komisia/Dánsko, už citovaný, a z 27. januára 2000, Graf (C-190/98, Zb. s. I-493), tento grécky štát tvrdí, že ustanovenia, ktoré sa síce uplatňujú bez rozdielu, ale bránia alebo odradzujú štátneho príslušníka určitého gréckeho štátu od opustenia svojho štátu pôvodu na účely výkonu práva voľného pohybu, predstavujú prekážky uplatnenia tejto slobody len v prípade, že podmieňujú prístup pracovníkov na trh určitými podmienkami.

36 Vo svojej replike sa Komisia v plnom rozsahu drží svojej argumentácie, ktorú predložila vo svojej žalobe.

37 Naopak, Helénska republika sa vo svojej duplike domnieva, že Komisia nezohľadnila jej tvrdenia týkajúce sa sociálneho rozmeru napadnutých ustanovení zákona 1078/1980. Domnieva

sa, že poskytnutie sociálnych výhod, bez reflexie či kontroly, všetkým občanom Únie, ktorí si uplatnia svoje právo voľného pohybu, by viedlo jednak k obchádzaniu existujúcich vnútroštátnych právnych úprav v sociálnej oblasti a jednak k odstráneniu sociálnej povahy cieľov, ktoré tieto právne úpravy sledujú, pokiaľ by priznanie takýchto výhod bolo založené výlučne na skutočnosti, že osoby, ktoré si uplatnili svoje právo voľného pohybu, majú občianstvo Únie.

38 Helénska republika teda s odkazom na rozsudky z 24. februára 1994, Roks a i., (C-343/92, Zb. s. I-571), ako aj z 1. februára 1996, Posthuma-van Damme a Oztürk, (C-280/94, Zb. s. I-179), uvádza, že vnútroštátna prax týkajúca sa plnenia sociálnych cieľov spadá do diskrečnej právomoci, ktorú si zachovávajú členské štáty, pokiaľ ide o vymedzenie ich sociálnej politiky, o povahu a rozsah sociálnej ochrany, ktorú zavádzajú do praxe, pod podmienkou, že ich činnosti budú primerané sledovanému cieľu. Preto Helénska republika tvrdí, že článok 1 ods. 1 a 3 prvý pododsek zákona 1078/1980 nie je v rozpore s právom Únie, a zdôrazňuje, že ciele sledované týmto ustanovením nemôžu byť dosiahnuté menej obmedzujúcimi prostriedkami.

Posúdenie Súdnym dvorom

39 Na úvod je vhodné pripomenúť, že aj keď priame dane patria do právomoci členských štátov, podľa ustálenej judikatúry ich musia členské štáty uplatňovať v súlade s právom Únie (pozri najmä rozsudky zo 4. marca 2004, Komisia/Francúzsko, C-334/02, Zb. s. I-2229, bod 21; z 18. januára 2007, Komisia/Švédsko, C-104/06, Zb. s. I-671, bod 12, a zo 17. januára 2008, Komisia/Nemecko, C-152/05, Zb. s. I-39, bod 16).

40 Preto je potrebné skúmať, ako tvrdí Komisia, či článok 1 ods. 1 a 3 prvý pododsek zákona 1078/1980 predstavuje obmedzenie voľného pohybu osôb upraveného článkami 18 ES, 39 ES, 43 ES, ako aj článkami 4, 28 a 31 Dohody o EHP.

41 Článok 18 ES, ktorý všeobecne formuluje právo každého občana Únie voľne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, nachádza, pokiaľ ide o voľný pohyb pracovníkov, osobitné vyjadrenie v článku 39 ES, a pokiaľ ide o slobodu usadiť sa, v článku 43 ES (pozri rozsudky z 26. októbra 2006, Komisia/Portugalsko, C-345/05, Zb. s. I-10633, bod 13; Komisia/Švédsko, už citovaný, bod 15, a Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 18).

42 V dôsledku toho je v prvom rade potrebné skúmať, či články 39 ES a 43 ES bránia vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava tvorená článkom 1 ods. 1 a 3 prvým pododsekom zákona 1078/1980.

43 Cieľom ustanovení Zmluvy upravujúcich voľný pohyb osôb je uľahčiť príslušníkom Únie vykonávanie zárobkovej činnosti akejkoľvek povahy na celom jej území, pričom tieto ustanovenia bránia prijatiu opatrení, ktoré by mohli znevýhodňovať týchto príslušníkov, ak by chceli vykonávať hospodársku činnosť na území iného členského štátu (pozri rozsudky Komisia/Dánsko, už citovaný, bod 34 a citovanú judikatúru; Komisia/Portugalsko, už citovaný, bod 15; Komisia/Švédsko, už citovaný, bod 17, ako aj Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 21).

44 V prejednávanej veci Helénska republika tvrdí, že sporné ustanovenia vylučujú, pokiaľ ide o podmienky priznania oslobodenia od dane, akúkoľvek požiadavku gréckej štátnej príslušnosti, jedinou požadovanou podmienkou je trvalý pobyt v Grécku.

45 V tomto ohľade stačí pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že pravidlá rovnosti zaobchádzania zakazujú nielen zjavnú diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti, ale aj akúkoľvek skrytú formu diskriminácie, ktorá v dôsledku uplatnenia iných kritérií rozlišovania v skutočnosti vedie k rovnakému výsledku (pozri najmä rozsudky z 12. februára 1974, Sotgiu, 152/73, Zb. s. 153, bod 11; Commerzbank, už citovaný, bod 14, a z 1. októbra 2009,

Gottwald, C?103/08, Zb. s. I?9117, bod 27).

46 To je predovšetkým prípad opatrenia, ktoré stanovuje diskrimináciu založenú na kritériu bydliska alebo pobytu, pretože môže pôsobiť hlavne na úkor príslušníkov iných členských štátov, keďže osoby, ktoré nemajú bydlisko na vnútroštátnom území, rovnako ako nerezidenti pochádzajú väčšinou zo zahraničia (pozri najmä rozsudky z 29. apríla 1999, Ciola, C?224/97, Zb. s. I?2517, bod 14; zo 16. januára 2003, Komisia/Taliansko, C?388/01, Zb. s. I?721, bod 14, a Gottwald, už citovaný, bod 28).

47 V prejednávanej veci sa článok 1 ods. 3 prvý pododsek zákona 1078/1980 zakladá presne na tomto type kritéria, keďže toto ustanovenie vyhradzuje priznanie oslobodenia od dane výlučne rezidentom s trvalým pobytom v Grécku. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že hoci sa kritérium pobytu na vnútroštátnom území na účely priznania oslobodenia od dane uplatňuje nezávisle od štátnej príslušnosti nadobúdajúcej a nehnuteľnosti, existuje riziko, že sa bude uplatňovať osobitne v neprospech osôb, ktoré nie sú gréckymi štátnymi príslušníkmi. Osobami, ktoré majú svoje bydlisko mimo gréckeho územia, budú totiž najčastejšie práve tieto osoby.

48 Preto uvedené ustanovenie znevýhodňuje osoby bez bydliska v Grécku, ktoré kupujú prvú nehnuteľnosť na účely svojho budúceho usadenia sa v tomto členskom štáte, keďže neumožňuje priznať týmto osobám oslobodenie od dane, ktoré sa uplatňuje pri kúpe prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie, hoci osobám s bydliskom v Grécku, ktoré v tomto štáte kupujú prvú nehnuteľnosť určenú na bývanie, takéto oslobodenie priznáva.

49 Za týchto podmienok má vyššie uvedené ustanovenie odstrašujúci účinok vo vzťahu k osobám, ktoré nemajú bydlisko v Grécku a ktoré by na základe práva voľného pohybu vyplývajúceho z článkov 39 ES a 43 ES chceli nadobudnúť prvú nehnuteľnosť určenú na bývanie v tomto členskom štáte.

50 Z toho vyplýva, že článok 1 ods. 1 a 3 prvý pododsek zákona 1078/1980 tým, že vyhradil priznanie oslobodenia od dane pri kúpe prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie osobám, ktoré majú trvalý pobyt v Grécku, môže brániť voľnému pohybu pracovníkov a slobode usadiť sa, ako sú zaručené článkami 39 ES a 43 ES.

51 Z ustálenej judikatúry však vyplýva, že vnútroštátne opatrenia spôsobilé brániť výkonu základných slobôd zaručených Zmluvou alebo robiť tento výkon menej atraktívnym môžu byť napriek tomu prípustné pod podmienkou, že sledujú cieľ všeobecného záujmu, sú vhodné na zabezpečenie jeho dosiahnutia a nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa (pozri najmä rozsudky Komisia/Portugalsko, už citovaný, bod 24; Komisia/Švédsko, už citovaný, bod 25, a Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 26).

52 V tomto ohľade Helénska republika tvrdí, že podmienka trvalého pobytu je odôvodnená najmä cieľmi spočívajúcimi jednak v zjednodušení nadobudnutia prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie jednotlivcami, ako aj v zabránení špekuláciám s nehnuteľnosťami a jednak v obmedzení daňových podvodov a v zamedzení zneužitiam. Navyše takáto podmienka je súčasťou širšieho rámca sociálnej politiky dotknutého členského štátu, pri ktorej vnútroštátna prax týkajúca sa plnenia sociálnych cieľov spadá do diskrečnej právomoci, ktorú si zachovávajú členské štáty, pokiaľ ide o vymedzenie ich sociálnej politiky, o povahu a rozsah sociálnej ochrany, ktorú zavádzajú do praxe, pod podmienkou, že ich účinnosti budú primerané sledovanému cieľu.

53 Za predpokladu, že by bolo možné sa odvolávať na tieto tvrdenia na účely odôvodnenia prekážky voľného pohybu osôb, je potrebné konštatovať, že podmienka pobytu na gréckom území uložená článkom 1 ods. 3 prvým pododsekom zákona 1078/1980 v žiadnom prípade neumožňuje dosiahnuť účelne sledované ciele a navyše ide nad rámec toho, čo je nevyhnuté

na ich dosiahnutie.

54 Pokiaľ ide po prvé o vhodnosť spornej vnútroštátnej právnej úpravy, ak totiž uvedené ustanovenie má za cieľ zabrániť kupujúcemu nehnuteľnosti, aby na tom zarobil, a preto má slúžiť na zabránenie špekuláciám, je nutné konštatovať, že podmienka stanovená týmto ustanovením neumožňuje dosiahnuť sledovaný cieľ, keďže zákon 1078/1980 nestanovuje kupujúcemu nehnuteľnosti povinnosť používať ju ako miesto trvalého pobytu a nezakazuje mu túto nehnuteľnosť prenajať. Vzhľadom na neexistenciu takejto povinnosti nemožno prijať tvrdenie Helénskej republiky týkajúce sa boja proti špekuláciám.

55 Toto zistenie platí aj pre tvrdenie vyplývajúce zo sociálnej politiky, výslovne uvedené Helénskou republikou a založené na nevyhnutnosti podporiť rodiny so strednými alebo nízkymi príjmami. Keďže neexistuje taká povinnosť, ako je uvedené v predchádzajúcom bode, nezdá sa, že by zákon 1078/1980 bol vhodný na zaručenie uvedeného cieľa, keďže daňová výhoda priznávaná pri kúpe prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie sa poskytuje všetkým osobám spĺňajúcim podmienku pobytu nezávisle od toho, či patria, alebo nepatria do stredných či nižších vrstiev. Za týchto podmienok nemožno predpokladať, že by neselektívne poskytovanie tejto daňovej výhody mohlo plniť údajný sociálno-politický cieľ zákona 1078/1980. Helénska republika navyše nepreukázala, že oslobodenie od dane pri kúpe prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie predstavuje daňovú výhodu sociálnej povahy, ktorá by sa uplatňovala len na osoby patriace do najslabších sociálnych vrstiev.

56 Po druhé, pokiaľ ide o posúdenie nevyhnutnosti dotknutej právnej úpravy, je potrebné konštatovať, že tvrdenia uvádzané Helénskou republikou vyplývajúce z cieľa obmedzenia daňových podvodov a zamedzenia zneužitiam spočívajúcim v obchádzaní cieľa oslobodenia, ako napríklad žiadostiam o priznanie oslobodenia pri kúpe viacerých nehnuteľností, nepreukazujú, že by sporné ustanovenia boli nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa. Naopak, tento cieľ môže byť rovnako dosiahnutý aj v prípade, že kupujúci nemajú trvalý pobyt na vnútroštátnom území.

57 Ako totiž správne uvádza Komisia, existujú menej obmedzujúce mechanizmy, ktoré by gréckym orgánom mohli zaručiť, že kupujúci nehnuteľnosti rešpektuje všetky podmienky požadované na priznanie oslobodenia od dane, a to najmä tým, že by sa overilo, či nie je vlastníkom ďalšej nehnuteľnosti v Grécku, teda mechanizmy, medzi ktoré patria zápis do daňového alebo katastrálneho registra, požadovanie daňových priznaní alebo vyhlásení o bývaní alebo zavedenie kontrol uskutočňovaných daňovými orgánmi doplnených prísahnými vyhláseniami kupujúcich, ktorí by boli trestno-právne zodpovední za obsah a správnosť svojich vyhlásení.

58 Z toho vyplýva, že vnútroštátna právna úprava, akou je právna úprava stanovená v článku 1 ods. 1 a 3 prvom pododseku zákona 1078/1980, presahuje to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.

59 Vzhľadom na tieto úvahy je potrebné konštatovať, že podmienka trvalého pobytu stanovená v článku 1 ods. 1 a 3 prvom pododseku zákona 1078/1980 jednak nemôže odôvodniť cieľ spočívajúce v zjednodušení kúpy prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie, v zabránení špekuláciám s nehnuteľnosťami a v podpore rodín so strednými alebo nízkymi príjmami a jednak nie je nevyhnutná na obmedzenie daňových podvodov a zabránenie zneužitiam spočívajúcim v obchádzaní cieľa oslobodenia od dane, takže je potrebné dospieť k záveru, že takáto podmienka je v rozpore s článkami 39 ES a 43 ES.

60 V druhom rade, pokiaľ ide o osoby, ktoré nemajú bydlisko v Grécku a ktoré v ňom nevykonávajú hospodársku činnosť, je nutné dospieť k tomuto istému záveru na základe rovnakých dôvodov, ako je tomu pri výhrade založenej na článku 18 ES (pozri rozsudky z 5. júla 2007, Komisia/Belgicko, C-522/04, Zb. s. I-5701, bod 72, a Komisia/Nemecko, už citovaný, bod

30).

61 Komisia tiež tvrdí, že vzhľadom na existenciu uvedených ustanovení si Helénska republika nesplnila svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 28 a 31 Dohody o EHP týkajúcich sa voľného pohybu pracovníkov a slobody usadiť sa.

62 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pravidlá uvedené v článkoch 28 a 31 Dohody o EHP, ktoré zakazujú obmedzenia slobody pohybu a slobody usadiť sa, sú podobné ako pravidlá stanovené v článkoch 39 ES a 43 ES.

63 V dôsledku toho je potrebné konštatovať, že Helénska republika tým, že na základe článku 1 ods. 1 a 3 prvého pododseku zákona 1078/1980 oslobodila od dane len rezidentov s trvalým pobytom na vnútroštátnom území, pričom nerezidenti, ktorí majú záujem usadiť sa v budúcnosti na tomto území, nie sú od tejto dane oslobodení, nesplnila svoje povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 18 ES, 39 ES a 43 ES, ako aj z článkov 28 a 31 Dohody o EHP.

O druhej výhrade založenej na diskriminácii na základe štátnej príslušnosti

Argumentácia účastníkov konania

64 Komisia tvrdí, že článok 1 ods. 3 druhý pododsek zákona 1078/1980 zavádza výslovnú diskrimináciu založenú na štátnej príslušnosti, keďže výlučne grécki štátni príslušníci a osoby gréckeho pôvodu môžu byť oslobodené od dane, a to aj keď nespĺňajú všeobecnú podmienku týkajúcu sa trvalého pobytu v Grécku. Takéto oslobodenie nemožno v žiadnom prípade priznať príslušníkom iných členských štátov než Helénskej republiky.

65 V súlade so všeobecnou zásadou uvedenou v článku 12 prvom odseku ES, akékoľvek rozlišovanie na základe štátnej príslušnosti predstavujúce diskriminačné zaobchádzanie v prospech gréckych štátnych príslušníkov a v neprospech štátnych príslušníkov ostatných členských štátov je výslovne zakázané. Štátni príslušníci iných členských štátov, ktorí by chceli nadobudnúť prvú nehnuteľnosť určenú na bývanie v Grécku, teda musia zaplatiť daň, ktorá sa neuplatňuje na kúpy uskutočnené gréckymi štátnymi príslušníkmi, čo robí kúpu prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie v Grécku menej príťažlivou pre cudzincov a v dôsledku toho vytvára prekážku ich slobode usadiť sa v tomto členskom štáte.

66 Helénska republika tvrdí, že grécke občianstvo alebo grécky pôvod ako dôvod výnimky z podmienky trvalého pobytu v Grécku potvrdzuje, že základnou podmienkou na priznanie oslobodenia od dane je miesto trvalého pobytu, ktoré predstavuje najobjektívnejšie a najvhodnejšie možné kritérium. Sporné ustanovenie bolo vložené do zákona 1078/1980 po zrušení daňového oslobodenie uplatňujúceho sa na dovoz devíz a jeho cieľom je zjednodušiť nadobúdanie nehnuteľnosti určenej na bývanie osobami gréckeho pôvodu a Grékmi, ktorí emigrovali, a tým ich podnietiť k návratu do Grécka. Keďže Helénska republika patrí medzi štáty, v ktorých došlo k značnému zníženiu počtu obyvateľov z dôvodu masívnej emigrácie do zahraničia, považovalo sa za vhodné priznať výhody v podobe daňových úľav s cieľom podnietiť gréckych štátnych príslušníkov usadených v zahraničí k návratu do Grécka. Táto konkrétna a presná výnimka slúži zjavným cieľom sociálnej politiky, aby sa zachovávali väzby existujúce medzi Grékmi usadenými mimo štátneho územia a ich štátom pôvodu. Vzhľadom najmä na sociálny rozmer sporného ustanovenia a ním sledovaný cieľ obmedzenie kritizované Komisiou neprekračuje rámec toho, čo je primerané a prijateľné.

Posúdenie Súdny dvorom

67 Pokiaľ ide o druhú výhradu Komisie založenú na skutočnosti, že oslobodenie od dane sa

prizná len gréckym štátnym príslušníkom alebo osobám gréckeho pôvodu, je nutné konštatovať, že článok 1 ods. 3 druhý pododsek zákona 1078/1980 rozlišuje na základe kritéria štátnej príslušnosti.

68 V tomto ohľade stačí pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora zásada zákazu diskriminácie, ktorá má svoj základ v článku 12 ES alebo v článkoch 39 ES alebo 43 ES, vyžaduje, aby porovnateľné situácie neboli posudzované rozdielne a aby rozdielne situácie neboli posudzované rovnako. Takéto zaobchádzanie možno odôvodniť, iba ak sa opiera o objektívne dôvody nezávislé od štátnej príslušnosti dotknutých osôb a ak je primerané vo vzťahu k legitímne sledovanému cieľu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. júna 2008, Wood, C-164/07, Zb. s. I-4143, bod 13, a zo 16. decembra 2008, Huber, C-524/06, Zb. s. I-9705, bod 75).

69 V prejednávanej veci je potrebné konštatovať, že grécki štátni príslušníci a štátni príslušníci iných členských štátov než Helénskej republiky majúci v úmysle usadiť sa v Grécku sa nachádzajú, pokiaľ ide o kúpu prvej nehnuteľnosti určenéj na bývanie v tomto členskom štáte, v porovnateľnej situácii. Na základe článku 1 ods. 3 druhého pododseku zákona 1078/1980 však jedinou skutočnosťou, ktorá môže rozlíšiť situáciu gréckych štátnych príslušníkov alebo osôb gréckeho pôvodu od situácie negréckych štátnych príslušníkov, pokiaľ ide o ich právo na oslobodenie od dane, je ich štátna príslušnosť. Uvedené oslobodenie sa totiž priznáva len gréckym štátnym príslušníkom alebo osobám gréckeho pôvodu. Toto rozdielne zaobchádzanie založené výslovne a výlučne na štátnej príslušnosti preto predstavuje priamu diskrimináciu.

70 Helénska republika tvrdí, že uvedené rozlišovanie je v prejednávanej veci odôvodnené najmä cieľmi sledujúcimi na jednej strane zjednodušenie nadobúdania nehnuteľností určených na bývanie gréckymi emigrantmi a osobami gréckeho pôvodu, ako aj podnietenie ich návratu, keďže tento členský štát utrpel značné zníženie počtu obyvateľov z dôvodu masívnej emigrácie do zahraničia. Na druhej strane oslobodenie stanovené v uvedenom ustanovení je tiež odôvodnené dôvodmi sociálnej politiky v tom zmysle, že slúži na zachovanie väzieb medzi gréckymi emigrantmi a ich štátom pôvodu.

71 Tieto skutočnosti však nemôžu preukázať existenciu objektívnych okolností, nezávislých od štátnej príslušnosti dotknutých osôb, ktoré by odôvodňovali takú diskrimináciu, ako vyplýva z oslobodenia od dane upraveného v článku 1 ods. 3 druhom pododseku zákona 1078/1980, keďže ich základom je samotná štátna príslušnosť dotknutých osôb.

72 Z toho vyplýva, že rozdielne zaobchádzanie medzi gréckymi štátnymi príslušníkmi alebo osobami gréckeho pôvodu a občanmi Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi Helénskej republiky, v tom zmysle, že článok 1 ods. 3 druhý pododsek zákona 1078/1980 vylučuje občanov Únie z priznania oslobodenia stanoveného v tomto ustanovení, predstavuje diskrimináciu zakázanú článkom 12 prvým odsekom ES a článkami 39 ES a 43 ES.

73 Komisia tiež tvrdí, že z dôvodu existencie tohto ustanovenia Helénska republika tiež nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 4, 28 a 31 Dohody o EHP týkajúcich sa zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, voľného pohybu pracovníkov a slobody usadiť sa.

74 V tomto ohľade je potrebné uviesť, že zákaz diskriminácie na základe štátnej príslušnosti stanovený v článku 4 Dohody o EHP, ako aj pravidlá zakazujúce obmedzenia voľného pohybu a slobody usadiť sa zakotvené v článkoch 28 a 31 uvedenej dohody sú rovnaké ako pravidlá uvedené v článkoch 12 ES, 39 ES a 43 ES.

75 V dôsledku toho je potrebné konštatovať, že Helénska republika si tým, že za určitých podmienok oslobodila od dane splatnej pri kúpe prvej nehnuteľnosti určenéj na bývanie na vnútroštátnom území výlučne gréckych štátnych príslušníkov a osoby gréckeho pôvodu, nespĺnila

povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 12 ES, 39 ES a 43 ES, ako aj z článkov 4, 28 a 31 Dohody o EHP.

O trovách

76 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Helénsku republiku na náhradu trov konania a Helénska republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Helénska republika si tým, že:

- na základe článku 1 ods. 1 a 3 prvého pododseku zákona 1078/1980 oslobodila od dane z prevodu a prechodu nehnuteľností len rezidentov s trvalým pobytom na vnútroštátnom území, pričom nerezidenti, ktorí majú záujem usadiť sa v budúcnosti na tomto území, nie sú od tejto dane oslobodení, a tým, že
- za určitých podmienok oslobodila od tejto dane splatnej pri kúpe prvej nehnuteľnosti určenej na bývanie na vnútroštátnom území výlučne gréckych štátnych príslušníkov a osoby gréckeho pôvodu,

nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článkov 12 ES, 18 ES, 39 ES a 43 ES, ako aj z článkov 4, 28 a 31 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992.

2. Helénska republika je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy

* Jazyk konania: gréčtina.